

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Directoraat-generaal Agro

Directie Europees
Landbouwbeleid en
Voedselzekerheid

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 29 maart 2013

Betreft Europese subsidies die het stierenvechten in stand houden

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u, mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de antwoorden op de vragen die zijn gesteld door de leden Thieme en Ouwehand (beiden PvdD) over Europese subsidies die het stierenvechten in stand houden (6 maart 2013, nummer 2013Z04391).

1

Kunt u bevestigen dat er Europese landbouwsubsidies en subsidies voor cultuur worden verstrekt aan respectievelijk het fokken van stieren bestemd voor stierenvechten en aan het onderhoud van arena's waar stierengevechten plaatsvinden?¹ Zo ja, hoe beoordeelt u dit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Net als andere lidstaten kan Spanje in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) in aanmerking komen voor steun aan de rundveehouderij.

Niet wat het Europees Cultuurprogramma betreft. Dit programma stimuleert grensoverschrijdende en innovatieve samenwerking en mobiliteit van kunstenaars en culturele werken in Europa.

2

Kunt u aangeven hoeveel landbouwsubsidies er in Spanje jaarlijks naar het fokken van stieren voor stierenvechten gaan? Zo ja, kunt u specifiek zijn in uw antwoord en ook aangeven hoe dit voor andere landen met betrekking tot stierenvechten is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, hierover is geen informatie beschikbaar. Vechtstieren vormen geen aparte categorie in relatie tot EU-subsidies.

3

Kunt u aangeven hoeveel subsidies voor het behoud van cultuur er in Spanje jaarlijks gaan naar het onderhoud en de renovatie van arena's waarin

¹ <http://www.cas-international.org/nieuws/nieuwsbericht/persbericht/europeanen-betalenmee-aan-het-stierenvechten/>

stierengevechten plaatsvinden? Zo ja, kunt u specifiek zijn in uw antwoord en ook aangeven hoe dit voor andere landen met betrekking tot stierenvechten is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee. Uit het EU-cultuurprogramma gaat geen geld naar onderhoud en renovatie van arena's waarin stierengevechten worden gehouden.

4

Hoe beoordeelt u het dat het Spaanse Congres stierenvechten wil uitroepen tot Cultureel Erfgoed van Spanje en kunt u aangeven in hoeverre het stierenvechten meer subsidies zal gaan ontvangen door deze benoeming?² Zo nee, waarom niet?

Antwoord

In Spanje is op 13 december 2011 een burgerinitiatief ingediend voor de erkenning van stierenvechten als nationaal cultureel erfgoed van Spanje, ondertekend door 590.000 personen. Het is aan het Spaanse parlement om dit initiatief al dan niet in behandeling te nemen. De procedures hierover lopen nog.

In het kader van het UNESCO-verdrag over de bescherming van immaterieel cultureel erfgoed (2003) zijn landen die dit verdrag hebben geratificeerd, verplicht het immaterieel erfgoed op hun grondgebied in kaart te brengen en in een inventaris op te nemen. Aan een inventaris op nationaal niveau kunnen geen rechten worden ontleend voor internationale subsidies.

5

Hoe beoordeelt u het dat Spanje, ondanks de hevige crisis waarin het land zich bevindt, nog steeds investeert in stierenvechten mede door middel van Europese subsidies, terwijl een meerderheid van de Spanjaarden³ en andere Europeanen⁴ niet achter deze traditie staat?

Antwoord

Conform het principe van subsidiariteit is deze afweging een verantwoordelijkheid van de lidstaat in kwestie waar het nationale middelen betreft. Wat betreft de besteding van EU-middelen dient te worden voldaan aan de EU-regels die daarvoor gelden.

6

Bent u van mening dat Europa als nettobetaler aan Spanje beter in de gaten moet gaan houden hoe Spanje zijn geld besteedt? Zo nee, waarom niet?

² <http://www.guardian.co.uk/world/2013/feb/11/bullfighting-spanish-heritage-petition>

³ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/is-this-the-beginning-of-the-end-forbullfighting-2360921.html>

⁴ <http://www.league.org.uk/content/339/Bullfighting-Facts>

Antwoord

Zoals bij vraag 5 aangegeven, vindt het kabinet de afweging hoe een lidstaat nationale middelen besteedt een verantwoordelijkheid van de lidstaat in kwestie. Voor zover het Europese middelen betreft, houdt de Europese Commissie nauw toezicht op het financiële beheer en de rechtmatigheid van de bestedingen in de lidstaten. Het kabinet wenst dit ongeacht de nettopositie van een lidstaat verder te versterken en dringt hier regelmatig op aan, bijvoorbeeld in de Landbouw- en Visserijraad.

7

Bent u bereid er in Europa voor te pleiten dat Europese subsidies niet verstrekt dienen te worden aan het stimuleren van ernstige vormen van dierenleed, zoals stierenvechten? Zo ja, op welke wijze en termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De inzet van de Nederlandse regering op de EU-strategie dierenwelzijn 2012-2015 is per brief van 3 oktober 2011 van mijn ambtsvoorganger aan Commissaris Dalli kenbaar gemaakt (bijlage bij TK 28 286 en 21 501-32, nr. 526). Daarnaast is de inzet van Nederland nadrukkelijk aan de orde geweest bij de formulering van conclusies en verklaringen over deze strategie in de Landbouw- en Visserijraad.

Het binnen de lidstaten op een juiste wijze omgaan met dieren bij evenementen van vermaak of traditie is in het kader van subsidiariteit een verantwoordelijkheid van de lidstaat in kwestie. Dit soort aspecten is daarom niet aangekaart in het kader van de EU-strategie. In EG-richtlijn 98/58/EG van de Raad inzake de bescherming van voor landbouw gehouden dieren is opgenomen dat de eigenaar of houder alle passende maatregelen moet treffen om het welzijn van zijn dieren te verzekeren en te waarborgen dat die dieren niet onnodig aan pijn of leed worden blootgesteld en dat hen geen onnodig letsel wordt toegebracht. Mocht zich een mogelijkheid voor gaan doen dat een nieuw door de Commissie overwogen EU-regelgevingkader dergelijke bepalingen ook voor andere dieren dan voor landbouw gehouden dieren gaat vastleggen, dan zal ik dergelijke bepalingen ondersteunen.

8

Hoe beoordeelt u het dat Spanje zogenaamde 'vleesproductie' aanvoert als verantwoording voor het ontvangen van subsidies, omdat het vlees van de gebruikte stieren wordt gegeten?

Antwoord

Er bestaan twee typen steun, enerzijds de slachtpremie en een kwaliteitsregeling voor rundvlees, anderzijds de zoogkoeienpremie. Stierenfokkers komen voor beide typen premies in aanmerking. Sinds 2012 wordt er geen slachtpremie voor stieren uitbetaald in verband met de ont koppeling van dergelijke steun.

9

Deelt u de mening dat er in Spanje mogelijk sprake is van belangenverstrengeling en dubbele petten bij het verdelen van landbouwsubsidies doordat de Spaanse minister van landbouw getrouwd is met een grote fokker van vechtstieren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe kijkt u hier tegenaan en bent u bereid dit in Europa aan te kaarten?

Antwoord

Mij is niets bekend over mogelijke belangenverstrengeling. De rechtmatigheid van de toekenning van Europese subsidies wordt geborgd door Europese voorwaarden, zie ook het antwoord op vraag 6.

10

Kunt u aangeven of er nog andere subsidies worden verstrekt ten behoeve van stierenvechten, het onderhoud van arena's of het houden van festiviteiten waarbij dieren op vergelijkbare wijze worden gebruikt? Zo ja, kunt u specifiek zijn in uw antwoord? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, er zijn geen gegevens beschikbaar over eventuele steun die afzonderlijke gemeenten wellicht verstrekken voor andere festiviteiten waarbij dieren zijn betrokken. Ook is geen specifieke informatie voorhanden of uit andere EU fondsen hiertoe subsidies worden verstrekt. Zie verder antwoord op vraag 1.

11

Hoe kijkt u er in het algemeen tegenaan dat er in Europa nog steeds dieren worden mishandeld voor vermaak en hoe ziet u dit in het licht van het Europees Actieplan Dierenwelzijn?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 7.

12

Bent u bereid er in het kader van het Europees Actieplan Dierenwelzijn voor de pleiten dat het mishandelen van dieren voor vermaak of traditie, zoals stierenvechten, niet meer zal worden toegestaan? Zo ja, op welke wijze en termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 7.

(w.g.)

Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken